

Nåd vare med er och frid från Gud, vår Far, och Herren Jesus Kristus!

Vi firar Kristi förklarings dag och dagens tema är *Kristi härlighet*. Som predikotext har vi episteltexten från 2 Pet 1:16–18.

16 Det var inga utstuderade myter vi följde när vi förkunnade vår Herre Jesu Kristi makt och hans ankomst för er, utan vi var ögonvittnen till hans majestät. 17 Han fick ära och härlighet från Gud Fadern när rösten kom till honom från den majestätiska Härligheten: "Han är min Son, min Älskade. I honom har jag min glädje." 18 Den rösten hörde vi själva från himlen när vi var med honom på det heliga berget.

Bön: Herre, öppna ditt ord för våra hjärtan och våra hjärtan för ditt ord. Helga oss i sanningen. Ditt ord är sanning. Amen.

Inledning:

Uppenbarelsen på det heliga berget

Petrus hänvisar till händelsen på det heliga berget som han själv var vittne till, det som vi hörde i evangelietexten från Matt 17. En gammal tradition utpekar berget Tabor i Galileen som platsen där det skedde. Men det finns orsak till tvivel på det. Det står strax före, i Matt 16, att Jesus var med sina lärjungar i trakten av Caesarea Filippi, en stad långt norrut vid foten av Hermonbergen. Kapitel 16 avslutas med att Jesus säger: "Några av dem som står här ska inte smaka döden förrän de fått se Människosonen komma i sitt rike." Folkbibeln förklarar att det här avser händelserna sex dagar senare, när Jesus tog med sig Petrus, Jakob och Johannes på ett högt berg. Det var troligen berget Hermon som når upp till mer än 2800 m över havet och är snötäckt.

Kan man då säga att Jesus kom i sitt rike på förklaringsberget? Det bevisas av de ord som hördes från himlen: "Han är min Son, min Älskade. I honom har jag min glädje." I 5 Mos 18 talar Mose om en profet som ska komma, och i 2 Sam 7 förkunnar Herren för kung David genom profeten Natan att det är Davids son som ska bygga ett hus åt honom. Då säger han: "Jag ska vara hans far och han ska vara min son." Det här är en utsaga om Messias, som skulle vara Davids son. Samma utsaga

om Jesus hördes också när han döptes av Johannes vid Jordan. Jesus förkunnades av Gud Fadern vara den Son som han lovat David. Det bevitnades i första hand av av Mose och Elia och i andra hand av de tre lärjungarna Petrus, Jakob och Johannes. Mose lag stadgar: var sak ska avgöras av två eller tre vittnen. Här fanns vittnen i dubbel uppsättning, det var en händelse som var bestyrkt med all nödvändig bevisning.

Markus beskriver Jesu förutsägelse av händelsen med orden "förrän de fått se att Guds rike har kommit med kraft". Jesus uppenbarades verkligen med kraft vid det tillfället, och det är det här tillfället som Petrus tar som ett vittnesbörd om sanningen i apostlarnas ord. Guds ord är inga utstuderade myter utan verkligen sanning.

Det är särskilt två sanningar som vi ska betrakta närmare.

1. Kristi härlighet, uppenbarad i Ordet

Det första vi ska begrunda är det fasta Ordet, som står som en motsats till utstuderade myter.

Vad är myter? I vetenskaplig mening är en myt en primitiv berättelse som berättas med ett metaforiskt språk, alltså som bilder och symboler. Fast man i teologiskt språkbruk medger att en myt inte behöver vara osann utan kan ha historisk bakgrund, så ligger det i själva förståelse av begreppet att en myt är något annat än en verklig, sann skildring.

Man menar till exempel att människor har funderat på hur allt har blivit till. Så har man tänkt sig att det måste finnas någon större kraft som har gjort att allt fått en början. Det måste vara någon gud som gjort början, som har skapat allt. Så har man kokat ihop berättelser om världens skapelse och hur allt var bra från början i en paradisk värld. Och så har man funderat hur våld och konflikter har uppstått och kommit till att det har sin början i att en ond makt lurade människor att äta av en förbjuden frukt. Senare har människor tyckt att det här är barnsligt och kommit på att människor, djur och växter egentligen har kommit till av sig själva, genom en utveckling under en väldigt lång tid.

Så här har man också funderat ut varför någon börjat tro att Jesus gick på vattnet, förvandlade vatten till vin och hur djävulen ansatte honom med frestelser i öknen. Och att Jesus skulle ha träffat Mose och Elia där på berget är ju också för otroligt och orimligt. Så har man kommit till att det också är påhittat. Det är utstuderade myter.

Så har djävulen förvänt människornas sinnen så att de börjat hålla sig till myter i stället för till det uppenbarade Ordet.

Nu hävdar Petrus att det han skriver inte är några utstuderade myter. Men eftersom många lärda inte kan tro att Jesus verkligen stod där på förklaringsberget med Mose och Elia så tvivlar man också på att det verkligen var Petrus som har skrivit de här orden. Han skriver ju också om hur Bileams åsna talade. Det andra Petrusbrevet hör till de skrifter i NT som är omstridda. Det är inte alls något fast ord, menar man. Så får man oss att tvivla på att det här är sanning.

Men just här understryker Petrus att det inte är några myter, utan det är en sanning som han tillsammans med de två andra lärjungarna själva bevittnat. Den Helige Ande vill bekämpa otrönet genom att understryka hur fast Ordet är. Lite längre fram förklarar han varför det här Ordet kan vara så fast (2 Pet 1:19–21):

Så mycket fastare står nu det profetiska ordet för oss, och ni gör rätt i att hålla er till det som till ett ljus som lyser på en dyster plats tills dagen gryr och morgonstjärnan går upp i era hjärtan. Framför allt ska ni veta att ingen profetia i Skriften har kommit till genom egen tolkning. Ingen profetia har burits fram genom någon människas vilja, utan ledda av den helige Ande har människor talat vad de fått från Gud.

Gud har inte lämnat oss på något gungfly när det gäller vår tro. Den är fast grundad. Vi får veta att det är Han själv, den helige Ande, som gett oss detta fasta Ord. Det som vi har fått i profeternas och apostlarnas vittnesbörd, alltså vår Bibel, det är Guds eget Ord till oss. Det är inte något som människor hittat på, det är inga utstuderade myter. Därför kan vi med visshet gå vidare och se vad Petrus uppenbarar för oss om Kristi härlighet.

2. Kristi härlighet som Guds enfödde Son

Vem är Jesus? Vad menas med att han är Guds Son? Vi kan börja med den profetia som ängeln Gabriel gav Maria vid bebådelsen (Luk 1:35):

Den helige Ande ska komma över dig, och den Högstes kraft ska vila över dig. Därför ska barnet som föds kallas heligt och Guds Son.

Och när Jesus har fötts i Betlehem kungör ängeln för herdarna (Luk 2:11):

I dag har en Frälsare fötts åt er i Davids stad. Han är Messias, Herren.

De här båda titlarna uttrycker Jesu härlighet: Messias betyder Den smorde, och är namnet på Davids son, som Natan hade talat om. Och Herren är Guds heliga namn, som han uppenbarade sig med för Mose vid den brinnande busken och många gånger senare. Med hänvisning till löftet till David står det i Ps 132:11:

Herren har gett David sin ed, en sann ed som han inte tar tillbaka: "En av dina ättlingar ska jag sätta på din tron.

Och i v 17 står det om Sion:

Där ska jag låta ett horn växa upp åt David, jag har berett en lampa åt min smorde.

Petrus tar upp det här i sin pingstpredikan, Apg 2:30f. Han citerar Davids ord i Ps 16 om att hans själ inte ska lämnas åt dödsriket. Det var inte David som skulle uppstå utan det var hans son, Jesus från Nasaret, som David talade om:

Men han var profet och visste att Gud med ed hade lovat att sätta en av hans ättlingar på hans tron. I förväg såg han Messias uppståndelse och sade: Han ska inte lämnas åt dödsriket, och hans kropp ska inte se förgängelsen.

Petrus predikan ledde till en massomvändelse bland judarna i Jerusalem. Det avgörande var att Jesus hade uppstått, efter att de i sin ondska hade utlämnat honom åt de laglösa som spikade upp honom och dödade honom. Nu förkunnades Kristi härlighet och tre tusen blev döpta till hans lärjungar redan samma dag.

Vi återvänder till uttrycket Guds enfödde Son, som vi läser om i Joh 1:14:

Och Ordet blev kött och bodde bland oss, och vi såg hans härlighet, den härlighet som den Enfödde har från Fadern. Och han var full av nåd och sanning.

Det grekiska ordet *monogenés* som här är översatt med enfödd kan betyda enda, ensam. Ordet enfödd kan i gammalt språkbruk också betyda enda barnet. Men i fråga om Jesus betyder det mer än så. (I vissa engelska översättningar: "The One and Only".) Han är Guds ende Son, men ordet utsäger också att han är född av Gud, inte skapad. Han är född av Fadern i evighet, som Luther förklarar det i andra trosartikeln.

Som Guds enfödde Son innehade Jesus alla Guds härliga egenskaper. Men när han lät sig födas av Maria, en vanlig kvinna, klädde han av sig sin härlighet. Hans härlighet skulle visas i hans lidande, död och uppståndelse.

På förklaringsberget visade han sig under en kort stund i all sin härlighet. Hans ansikte lys-te som solen och hans kläder blev vita som ljuset. Markus beskriver dem så här (9:3):

Hans kläder blev skinande vita, så vita som ingen tygberedare på jorden kan bleka några kläder.

Det här stora ögonblicket fick nu Mose och Elisa bevittna. De visade sig också i härlighet. Och de fick samtala med honom och tala om hans bortgång som han skulle fullborda i Jerusalem, som Lukas berättar om (Luk 9:31). Det var det stora uppdraget som Jesus hade sänts att utföra. Och just den händelsen var också ett tillfälle när Jesus visade sig i sin härlighet, fast på ett helt annat sätt än människor väntade sig. Han uppenbarade sin härlighet i den yttersta svagheten. Matteus berättar (Matt 27:54):

När officeren och de som var med honom och bevakade Jesus såg jordbävningen och det som hände, blev de mycket förskräckta och sade: "Den mannen var verkligen Guds Son!"

Den verkligt stora härligheten var att Jesus nu hade fullbordat allt som skulle göras för att Guds frälsningsplan skulle förverkligas: han

hade betalat världens syndaskuld. Han hade fullständigt neutraliserat den skada som Adam åstadkom genom sin olydnad. Han hade öppnat vägen till paradiset, som hade stängts efter syndafallet. Vägen är nu öppen för syndare till Guds himmel. Den är öppen för dig och mig!

När Jesus stod upp ur graven skakade vakterna av skräck och blev som döda. Matteus skriver att Jesu gestalt var som blixten och hans kläder var vita som snö. Då visade han sig också i härlighet, fast bara för några få.

En gång ska Jesus uppenbara sin fulla härlighet för alla människor. När han talar om det beskriver han sig som Människosonen. Han anknyter också till Daniels bok när han vittnar inför översteprästen Kaifas (Matt 26:63f):

Då sade översteprästen till honom: "Jag besvär dig vid den levande Guden: Säg oss om du är Messias, Guds Son." Jesus sade till honom: "Du själv har sagt det. Men jag säger er: Härefter ska ni se Människosonen sitta på Maktens högra sida och komma på himlens moln."

För översteprästerna var det en hädelse att Jesus tillämpade orden i Daniel (7:13) om sig själv. Men för oss som har fått uppenbarelsen om hans makt via apostlarnas predikan står det helt klart: med Petrus och Den Helige Andes vittnesbörd i Skriften kan vi bekänna (Matt 16:16):

Du är Messias, den levande Gudens Son.

Salig är du som känner honom här i tiden. Då ska han också känna dig när han kommer i sin härlighet och kalla dig till sig till sitt eviga rike. Nu kan du se hans härlighet i tron. Då ska du se honom ansikte mot ansikte, inte längre i tro, utan verkligen se honom.

Vi kan bekänna med Paulus (1 Tim 1:15):

Det är ett ord att lita på och värt att tas emot av alla, att Kristus Jesus kom till världen för att frälsa syndare – och bland dem är jag den störste!

Och så får jag säga med Elisabet när Maria kom till henne: Salig är du som trodde. Amen.

Ära vare Fadern och Sonen och Den Helige Ande, en sann Gud, högtlovad i evighet!